

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ АУДИТУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

DOI: 10.32620/cher.2022.2.06

Постановка проблеми. Стаття присвячена дослідженню проблематики аудиту інтегрованої звітності підприємств як інструменту інформування стейкхолдерів про пріоритети та цінності компаній в економічному, соціальному та екологічному вимірах. *Метою статті* є розробка науково-методичних рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-методичного забезпечення аудиту інтегрованої звітності. *Об'єкт дослідження* – процес аудиту інтегрованої звітності. *Методи, використані в дослідженні:* логічно-змістовний, методи наукового пізнання, індукції, дедукції, аналізу тощо. *Гіпотеза:* дослідження полягає у припущенні про необхідність розвитку методології та розробки рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-методичних засад аудиту інтегрованої звітності підприємств з позицій підвищення соціальної відповідальності підприємств. *Виклад основного матеріалу.* Методологічним базисом аудиту інтегрованої звітності визначено концепції сталого розвитку, ціннісні принципи. Охарактеризовано предметне поле та пріоритетні напрямки удосконалення аудиту інтегрованої звітності. Обґрунтовано організаційно-методичні положення аудиту інтегрованої звітності на прикладі аудиту людського капіталу за виділеними напрямками. Процес аудиту людського капіталу представлено такими етапами: програма перевірки об'єктів аудиту витрат пов'язаних з людським капіталом, аудиторські процедури, аудиторські докази, аналітичні процедури перевірки витрат на розвиток людського капіталу за критеріями (наявність, права і зобов'язання, повнота, вартісна оцінка); методи аудиту інтегрованої звітності за розділом соціально відповідальної діяльності; формування аудиторських доказів та документального супроводу аудиту. Аргументовано доцільність використання аналітичних інструментів для оцінки сталого розвитку підприємств у триєдиному вимірі. *Оригінальність та практичне значення* визначаються обґрунтуванням вихідних положень щодо розвитку методології аудиту інтегрованої звітності та розробкою рекомендацій щодо організаційно-методичного забезпечення аудиту людського капіталу. *Висновки та перспективи подальших досліджень.* Впровадження рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-методичного забезпечення аудиту інтегрованої звітності сприятиме підвищенню результативності аудиту як інструменту інформування стейкхолдерів про майбутні економічні вигоди та перспективи сталого розвитку підприємств. Перспективи подальших досліджень полягають у розвитку методології аудиту якості підготовки інтегрованої звітності та оцінки її впливу на підвищення соціальної відповідальності підприємств.

Ключові слова:

інтегрована звітність, сталий розвиток підприємства, організаційно-методичне забезпечення положення, аналітичні процедури, людський капітал, соціальна відповідальність.

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF THE AUDIT OF INTEGRATED REPORTING OF ENTERPRISES

Formulation of the problem. The article is devoted to the study of the problems of the audit of integrated reporting of enterprises as a tool for informing stakeholders about the priorities and values of

¹ **Прозоров Денис Вікторович**, здобувач кафедри облікових технологій та оподаткування, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна.

Prozorov Denys, recipient of Accounting Technologies and Taxation Department, Ivan Franko Lviv National University, Lviv, Ukraine.

ORCID ID: 0000-0002-2459-2499

e-mail: den.proz.ua@gmail.com

² **Юрченко Олена Сергіївна**, здобувач кафедри облікових технологій та оподаткування, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна.

Yurchenko Olena, recipient of Accounting Technologies and Taxation Department, Ivan Franko Lviv National University, Lviv, Ukraine.

ORCID ID: 0000-0002-5028-8968

e-mail: elenaurchenko2@gmail.com

companies in economic, social and environmental dimensions. *The purpose of the article* is to develop scientific and methodological recommendations for improving the organizational and methodological support of the audit of integrated reporting. *The object of the study* is the audit process of integrated reporting. *Methods used in the research*: logical and meaningful, methods of scientific knowledge, induction, deduction, analysis, etc. *Hypothesis*: the research consists in the assumption of the need to develop the methodology and develop recommendations for improving the organizational and methodological principles of the audit of integrated reporting of enterprises from the standpoint of increasing the social responsibility of enterprises. *Presentation of the main material*. Concepts of sustainable development, values and principles are defined as the methodological basis of the audit of integrated reporting. The subject field and priority directions for improving the audit of integrated reporting are characterized. The organizational and methodological provisions of the audit of integrated reporting are substantiated on the example of the audit of human capital in selected directions. The human capital audit process is represented by the following stages: the program for checking the objects of the audit of costs related to human capital, audit procedures, audit evidence, analytical procedures for checking costs for the development of human capital according to criteria (availability, rights and obligations, completeness, value rating); audit methods of integrated reporting under the section of socially responsible activities; formation of audit evidence and documentary support of the audit. The expediency of using analytical tools to assess the sustainable development of enterprises in a three-dimensional dimension is argued. *The originality and practical significance* are determined by the justification of the initial provisions regarding the development of the audit methodology of integrated reporting and the development of recommendations for the organizational and methodological support of the audit of human capital. *Conclusions and prospects for further research*. The implementation of recommendations on improving the organizational and methodological support of the audit of integrated reporting will contribute to increasing the effectiveness of the audit as a tool for informing stakeholders about the future economic benefits and prospects for sustainable development of enterprises. The prospects for further research are in the development of the methodology of the audit of the quality of preparation of integrated reporting and the assessment of its impact on increasing the social responsibility of enterprises.

Key words:

integrated reporting, sustainable development of the enterprise, organizational and methodological support of the position, analytical procedures, human capital, social responsibility.

Постановка проблеми. Забезпечення сталого розвитку суб'єктів господарювання в умовах трансформаційних змін та посилення глобалізаційних процесів ставить нові вимоги до прозорості звітування про соціальну відповідальність бізнесу. Базові принципи складання інтегрованого звіту, які започатковані в GRI «Керівництво зі звітності у сфері сталого розвитку», орієнтують на підвищення відповідальності стосовно верифікації інтегрованої звітності. Значущість аудиту інтегрованої звітності полягає в інформуванні стейкхолдерів про пріоритети та цінності компаній в економічному, соціальному та екологічному вимірах. Для проведення аудиту інтегрованої звітності використовуються різні міжнародні документи та стандарти, серед яких: GRI «Керівництво зі звітності у сфері сталого розвитку»; MSA 3000 «Завдання з надання впевненості»; ISO 14000 «Системи екологічного менеджменту»; AA1000 «Стандарт залучення стейкхолдерів» [1]. Втім, аудиторська оцінка сталого розвитку підприємств є складним аспектом аудиту, що насамперед пов'язано з відсутністю єдиного

стандарту інтегрованої звітності та вільного вибору компаніями формату і структури наданої інформації. Серед основних проблем аудиту інтегрованих звітів можна виділити: розбіжність у трактуванні принципів Міжнародного стандарту інтегрованої звітності; відсутність єдиної методики аудиту інтегрованої звітності; складність виокремлення інтегрованої звітності як об'єкту аудиту, оскільки вона може бути сформована у різних формах (нефінансовий звіт, Звіт з управління, Звіт зі сталого розвитку). Недостатньо досліджені методи верифікації та оцінки нефінансової інформації стосовно результативності соціальної та екологічної діяльності підприємств.

В цьому зв'язку виникає необхідність конкретизації теоретико-нормативного базису вдосконалення організаційно-методичного забезпечення аудиту інтегрованої звітності підприємств, що сприятиме забезпеченню результативності аудиту в контексті задоволення інформаційних запитів стейкхолдерів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Організаційно-методичні засади аудиту інтегрованої звітності розглядалися у працях вітчизняних вчених, зокрема О. Нестеренко [2], К. Мельник [3], В. Пантелєєва [4], Л. Чхутіашвілі [5], А. Свідлера [6], С. Король [7]. Так, О. Нестеренко [2] у науковій праці запропонувала шляхи адаптації методологічних положень аудиту інтегрованої звітності до європейських вимог. К. Мельник [3] розкриває очікування користувачів результатів аудиту інтегрованої звітності та обставини, що впливають на зміну очікувань. В. Пантелєєвим [4] розглянуто нормативні засади та практику оцінку інтегрованої звітності підприємств згідно вимог зовнішнього та внутрішнього аудиту. А. Свідлер [6] приділив увагу проблемі оцінки достовірності інтегрованої звітності та вибору стандарту під час її верифікації. С. Король [7] зробила акцент на практичних аспектах аудиту нефінансової звітності. Також у статті О. Лубенченко, В. Рященко, М. Живитере, Р. Костирка [8] розкрито вимоги до аудиторського звіту, який надає користувачам інформацію про фінансово-майновий стан, результати діяльності, рух коштів, капіталу. Проте вирішення зазначених вище проблем і вимоги стейкхолдерів обумовлюють подальші дослідження з удосконалення організаційно-методичного забезпечення аудиту інтегрованої звітності підприємств.

Мета дослідження полягає у розробці науково-методичних рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-методичного забезпечення аудиту інтегрованої звітності як інструменту інформування стейкхолдерів про пріоритети та цінності підприємств в економічному, соціальному та екологічному вимірах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток методології аудиту інтегрованої звітності розглядається через призму концепцій сталого розвитку та цінності. Методологічним базисом аудиту інтегрованої звітності є принципи безперервності, оцінки ризиків, стандартизації, незалежності, об'єктивності. Розвиток методичного забезпечення аудиту інтегрованої звітності в контексті концепції сталого розвитку передбачає формування нових способів збору доказів, обробки та інтерпретації фінансової і нефінансової інформації на предмет якості, надійності та достовірності показників економічної, соціальної і екологічної діяльності підпри-

ємств та перевірки відповідності інформації інформаційним запитам стейкхолдерів.

Основні напрямки удосконалення аудиту інтегрованої звітності полягають у наступному:

- фокусування аудиту інтегрованої звітності на перевірці достовірності звітної інформації та оцінюванні результативності діяльності економічному, соціальному та екологічному вимірах;

- розширення предметного поля та об'єктів аудиту в частині доповнення об'єктів, що характеризують економічну, соціальну та екологічну діяльність підприємств;

- удосконалення методики верифікації та аналізу показників людського капіталу;

- співставлення показників інтегрованої звітності з внутрішніми звітами;

- створення системи контролю якості аудиту інтегрованої звітності на підприємствах;

- розробка методики комплексного аналізу сталого розвитку підприємств.

З огляду на те, що на сталий розвиток підприємств впливають поєднання природно-кліматичних, екологічних, економічних та соціальних факторів, вибір об'єктів і методів аудиту має бути комплексним. Об'єктами аудиту інтегрованої звітності підприємств є соціальні активи, доходи, витрати, соціальні зобов'язання, власний капітал, господарські операції економічної, соціальної та екологічної діяльності, стратегія, відносини зі стейкхолдерами. Сукупність вказаних об'єктів звітності обумовлює обґрунтування комплексу методів проведення аудиту організації аудиту.

Перш ніж визначити напрямки аудиту інтегрованої звітності слід вирішити низку питань, пов'язаних з вибором процедур, визначенням ключових ділянок бухгалтерського обліку, обґрунтуванням аналітичних процедур, меж суттєвості та оцінки аудиторських ризиків (фінансових та нефінансових).

Процедурний комплекс аудиту охоплює принципи, методи та процедури. Вибір методів отримання аудиторських доказів визначається переліком факторів: ризикованістю бізнесу, рівнем фінансового стану, якістю формування, функціонування і стану внутрішнього контролю та облікових систем.

Організація аудиту інтегрованої звітності передбачає виконання наступних етапів:

- планування – на даному етапі відбувається розробка плану аудиту інтегрованої звітності, визначення строків та обсягів верифі-

кації. Це потребує розподілу обов'язків між персоналом, залучення стейкхолдерів до процесу аудиту;

дослідження змістовної частини звітності включає: оцінку бізнес-моделі та стратегії сталого розвитку підприємства; визначення зацікавлених сторін інтегрованого звіту; визначення фінансових і нефінансових показників та взаємозв'язку між ними;

попередня оцінка стану фінансового та нефінансового обліку, фінансової, соціальної та екологічної звітності за допомогою інструментів опитування, вивчення та аналізу облікових даних;

оцінювання – передбачає аналіз інтегрованої звітності у контексті розкриття показників у триєдиному вимірі, відбувається перевірка представлених даних в інтегрованій звітності та робиться висновок про достовірність інтегрованої звітності;

оцінка створення цінності та консолідації даних згідно структури інтегрованого звіту;

звітування – завершальний процес, в якому аудитор формує свою думку щодо відповідності показників інтегрованої звітності запитам стейкхолдерів, співставності даних інтегрованої звітності з обліковою політикою підприємства, ефективності системи управління підприємством, достовірності показників економічної, соціальної та екологічної діяльності.

Важливим напрямком аудиту інтегрованої звітності є аудит людського капіталу. Методологічні основи формування інформації про людський капітал звітності визначаються П(С)БО 26 «Виплати працівникам» [10] і МСБО 19 «Виплати працівникам» [11].

В процесі перевірки якісних аспектів інтегрованої звітності аудитор необхідно провести перевірку доказів, на основі яких підготовлена звітність. Види і характеристика доказів, на підставі яких сформована інформація про людський капітал в інтегрованій звітності, наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Види і характеристика доказів як підстава даних про людський капітал в інтегрованій звітності

Критерій	Характеристика доказів	Об'єкти
Наявність	Витрати та зобов'язання	Активи, капітал, зобов'язання
Права і зобов'язання	Навички, здібності працівників, мотивація персоналу	Соціальні витрати та зобов'язання
Виникнення	Господарські операції, події	Доходи, витрати
Повнота	Не існує необлікованих соціальних активів, витрат та зобов'язань	Соціальні активи та зобов'язання, соціальні доходи та витрати, соціальний капітал
Вартісна оцінка	Оцінка соціальних активів та зобов'язань здійснена правильно, вони відображені в усіх суттєвих аспектах в обліку за справедливою вартістю	Соціальні активи та зобов'язання, соціальні доходи та витрати, соціальний капітал
Вимір	Господарські операції та події соціально орієнтованої діяльності відображені в обліку правильно, доходи і витрати віднесені до відповідного періоду	Доходи, витрати
Подання та розкриття	Показники людського капіталу розкриваються, класифікуються і характеризуються у відповідності зі стандартами і правилами бухгалтерського обліку і звітності	Соціальні активи та зобов'язання, соціальні доходи та витрати, соціальний капітал

Джерело: сформовано авторами

Людський капітал багато вчених відносять до складу нематеріальних активів. МСБО 38 «Нематеріальні активи» [11] виділяє основні ознаки, на підставі яких можна включити людський капітал до системи бухгалтерського обліку: людський капітал використовується підприємством та бере безпосередню участь у його фінансово-господарській діяльності у минулому та поточному періодах; приносить економічні вигоди у довгостроковій перспективі.

Розроблені докази основних елементів людського капіталу полягають в узагальненні процедур перевірки відповідних бухгалтерських рахунків соціальних активів, зобов'язань,

капіталу і господарських операцій за відповідними статтями інтегрованої звітності, визначенні методів та джерел отримання аудиторських доказів після детального вивчення інтегрованої звітності.

Виконання процедур аудиторської перевірки витрат на людський капітал за вищевказаними напрямками дозволяє оцінити дотримання підприємством трудового законодавства, ефективність використання людського капіталу та дотримання стандартів соціальної відповідальності. Програма, процедури та методи аудиту інформації про людський капітал в інтегрованій звітності розкриті в таблиці 2.

Таблиця 2 – Програма, процедури та методи аудиту інформації про людський капітал в інтегрованій звітності (фрагмент)

Аудиторські процедури	Робочі документи аудиту	Методичні прийоми
<i>Аудит соціальних витрат підприємства</i>		
Перевірка витрат на основну заробітну плату	Журнал №5А, Табелі, розрахунково-платіжна відомість, Звіт про фінансові результати, дані обліку	Документальний, методичний, арифметичний, зіставлення
Перевірка відображення в обліку витрат на додаткову заробітну плату	Журнал №5А, Інструкція № 5, Звіт про фінансові результати, Наказ про облікову політику, розрахунково-платіжна відомість	Нормативно-правовий, документальний, арифметичний
Перевірка відображення в обліку заохочувальних та інших компенсаційних виплат	Наказ про облікову політику, Звіт про фінансові результати, розрахунково-платіжна відомість, накази, дані обліку	Нормативно-правовий, документальний, арифметичний, зіставлення
Перевірка достовірності і нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності	Довідка-розрахунок, розрахунково-платіжна відомість, платіжні доручення, виписки банку, рахунки обліку розрахунків, синтетичні та аналітичні рахунки	Нормативно-правовий, документальний, арифметичний
Перевірка достовірності утримань із заробітної плати та відображення їх в обліку	Накази, заяви працівників, розрахунково-платіжна відомість, Головна книга, фінансова звітність, реєстр депонованої заробітної плати, довідка-розрахунок, реєстри обліку	Нормативно-правовий, документальний, арифметичний, порівняння
<i>Аудит охорони праці на підприємстві</i>		
Перевірка обліку охорони здоров'я працівників	Положення про медичний огляд, перелік професій працівників, які мають проходити попередній та періодичний медичний огляд	Нормативно-правовий, документальний
Перевірка обліку виробничого травматизму та нещасних випадків на виробництві	Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків професійних захворювань і аварій на виробництві	Нормативно-правовий, документальний, арифметичний
Перевірка правильності відображення в обліку витрат на охорону праці	Розрахунково-платіжна відомість, накладні, видаткові касові ордери, платіжні доручення, реєстри обліку, фінансова звітність, соціальна звітність	Нормативно-правовий, документальний, арифметичний, зіставлення

Джерело: сформовано авторами

Аудит людського капіталу підприємства пропонується здійснювати наступними напрямками, що розкривають предметну сферу аудиту: аудит соціальних витрат підприємства; кадровий аудит; аудит витрат на охорону праці; аудит витрат на навчання та підвищення кваліфікації працівників.

Перевірка достовірності інформації про людський капітал в інтегрованій звітності необхідно здійснювати виходячи з припущення про послідовність застосування положень облікової політики. В процесі аудиту облікової політики у частині обліку людського капіталу слід виявити:

послідовність використання облікової політики, що визначає методи обліку, які дозволяють відображати інформацію про людський капітал;

дотримання вимог облікової політики;

достатність розкриття обраної облікової політики з питань бухгалтерського обліку людського капіталу, які мають суттєвий вплив на користувачів звітності;

визначення впливу облікової політики на показники інтегрованої звітності за кожним елементом (способів оцінки соціальних активів і зобов'язань, соціальних доходів і витрат) з метою аналізу результатів і визначення впливу політики на ефективність використання людського капіталу.

Грунтуючись на принципі достовірності, започаткованим в Міжнародному стандарті [12], перевірка інтегрованого звіту передбачає внутрішній контроль; аудит взаємовідносин зі стейкхолдерами; внутрішній та зовнішній аудит.

Аудит взаємовідносин зі стейкхолдерами передбачає перевірку урахування в інтегрованій звітності інформаційних запитів стейкхолдерів шляхом проведення з ними діалогу у вигляді консультацій та переговорів. Діалог зі стейкхолдерами регулюється Кодексом етики та ділової поведінки. Кожній групі стейкхолдерів притаманні певні принципи взаємодії: працівникам – чесність, порядність, повага, сумлінність; контрагентам – чесність; порядність; законність; економічна доцільність; місцевій громаді – відкритість; партнерство; співробітництво; суспільству – відкритість, чесність, повага, сумлінність.

Розкриття інформації про результати взаємовідносин у розділі інтегрованої звітності «Зворотній зв'язок від стейкхолдерів» сприятиме підвищенню зацікавленості стейкхолдерів у ефективному використанні ресурсів і капіталу, зменшенні ризиків, зростанні доданої економічної вартості та активізації впровадження інновацій.

Найбільш складною ділянкою є аналітична оцінка соціальних та екологічних показників.

Інструментом забезпечення аналізу показників інтегрованої звітності слугує стандарт МСА 520 «Аналітичні процедури» [1]. Аналітичні процедури забезпечують, по-перше, підготовку даних для формування показників, передбачених форматом інтегрованої звітності та дозволяють здійснити перерахунок показників і перевірку їх достовірності; по-друге, розкриття інформації, яка не представлена в звітності, але характеризує: умови створення підприємством довгострокової цінності, взаємовплив елементів корпоративного капіталу при створенні і збереженні цінності, ступінь впливу визначальних факторів на використовуваний корпоративний капітал.

Основними аналітичними процедурами аудиту інтегрованої звітності є: оцінка співвідношень між фінансовими та нефінансовими показниками; визначення аналітичних показників, що характеризують ефективність економічної, соціальної та екологічної діяльності, використання капіталів; аналіз зміни показників у динаміці; аналіз істотних відхилень. Аналіз доданої вартості компанії передбачає оцінку очікуваних доходів і акціонерного капіталу, порівняльний аналіз об'єкта дослідження з компаніями-аналогами; аналіз фінансових показників інтегрованої звітності. Для оцінки здатності підприємства створювати додану вартість використовуються чотири групи критеріїв, серед яких: ланцюжок створення доданої вартості; оцінка системи управління; оцінка інтелектуального капіталу, рівень досвіду. Кожна група критеріїв повинна бути розкрита в економічному, соціальному та екологічному контексті, що сприятиме інтеграції фінансової та нефінансової інформації.

Для оцінки екологічного аспекту діяльності доцільно використовувати методику оцінювання екологічної ефективності підприємств та екологічного рейтингування, що відповідає завданням об'єктивного відображення екологічної ситуації. Аналітична оцінка соціального аспекту діяльності здійснюється на основі інтегрального показника соціальної відповідальності підприємства.

Таким чином, в цілому аудит інтегрованої звітності за своєю суттю є ще одним напрямком розвитку в сфері реалізації концепції інтегрованої звітності. У цьому випадку також потрібно вдосконалювати складання інтегрованої звітності та її аудиту одночасно за виділеними вище напрямками.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідження методології в сфері аудиту показало, що на сьогодні не існує чіткої вимоги на законодавчому рівні щодо методики аудиту інтегрованої звітності підприємств в зв'язку з розбіжністю у трактуванні принципів Міжнародного стандарту інтегрованої звітності та вільного вибору підприємствами її формату і структури. Запропонована у дослідженні процедура організації аудиту інтегрованої звітності сприятиме забезпеченню достовірності та релевантності фінансових та нефінансових показників звітності. Запропонована методика верифікації основних елементів інтегрованої звітності на прикладі аудиту людського капіталу, аудиторські докази, які формують інформацію про людський капітал та програма і методи аудиту інформації про людський капітал дозволяють оцінити підприємством ефективність використання людського капіталу та дотримання стандартів соціальної відповідальності. Проведення підприємством аудиту облікової політики в рамках аудиту інтегрованої звітності забезпечить надання висновку щодо достовірності інформації про людський капітал, базуючись на припущенні про послідовність застосування положень облікової політики. Сформовані аналітичні процедури аудиту інтегрованої звітності надають можливість оцінити рівень сталого розвитку у економічному, екологічному та соціальному вимірах. Запропоновані рекомендації з

удосконалення аудиту інтегрованої звітності сприятимуть підвищенню достовірності та релевантності представлених показників та зростанню довіри до підприємства з боку стейкхолдерів.

Перспективи подальших досліджень полягають у розвитку методології аудиту якості підготовки інтегрованої звітності та оцінки її впливу на підвищення соціальної відповідальності підприємств.

Література

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016–2017 років (в трьох частинах). Київ: «Видавництво «Фенікс», 2018.
2. Нестеренко О. О. Адаптація методологічних положень верифікації інтегрованої звітності до європейських вимог. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Вип. 2 (13). 2018. С. 245-253.
3. Мельник К. П. Трансформація очікувань користувачів результатів аудиту інтегрованої звітності. *Облік і оподаткування*. №1 (91). 2020. С. 81-87.
4. Пантелєєв В.П. Нормативні засади та практика оцінки інтегрованої звітності підприємств за вимогами зовнішнього та внутрішнього аудиту. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/4475/1/%D0%9F%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D1%94%D0%B2%20%D0%96%D0%9F.pdf>
5. Чхутиашвили Л. В. Аудит интегрированной отчетности компаний в условиях интеграции России в систему мировой экономики и международной экологической безопасности. *Мониторинг правоприменения*. 2014. № 2. С. 24-28.
6. Свидлер А. А. Проблема аудита интегрированной отчетности: оценка достоверности отчетности и выбор стандарта при ее проверке. *Молодой ученый*. 2020. №12 (302). С. 130-133.
7. Король С. Я. Практичні аспекти аудиту нефінансової звітності. *Економіка: реалії часу*. 2017. №3(31). С. 35-45.
8. Lubenchenko O., Riashchenko V., Zivitere M., Kostyrko R. Role of audit in managing public interest entities. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*: зб.

наук. праць. Харків: ХУБС, 2020. №3(34). С.176-183.

9. EU Directive on disclosure of non-financial diversity information. From Website of Accountancy Europe. URL: https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/FEE_position_paper_EU_NFI_Directive_final.pdf

10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>

11. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. URL: <https://bukhalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/msfo/msbo-1-podannya-1021217.html>

12. Міжнародний стандарт інтегрованої звітності. URL: <http://www.theiirc.org>

References

1. *International standards of quality control, auditing, review, other assurance and related services*, 2016-2017 edition (in three parts). Kyiv: "Fenix" Publishing House, 2018.

2. Nesterenko, O. (2018) Adaptation of methodological provisions of verification of integrated reporting to European requirements. *Eastern Europe: Economy, Business and Management*, 2 (13), 245-253.

3. Melnyk, K. (2020) Transformation of users' expectations of audit results of integrated reporting. *Accounting and taxation*, 1(91), 81-87.

4. Pantelieiev, V. Normative principles and practice of evaluating integrated reporting of enterprises according to the requirements of external and internal audit, Retrieved from:

<http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/4475/1/%D0%9F%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D1%94%D0%B2%20%D0%96%D0%9F.pdf>

5. Chkhutiashvili, L. (2014). Audit of integrated reporting of companies in the context of Russia's integration into the global economy and international environmental security. *Law enforcement monitoring*, 2, 24-28.

6. Svidler, A. (2020). The problem of auditing integrated reporting: assessing the reliability of reporting and choosing a standard for its verification. *Young scientist*, 12(302), 130-133.

7. Korol, S. (2017). Practical aspects of auditing non-financial reporting. *Economy: realities of time*, 3(31), 35-45.

8. Lubenchenko, O., Riashchenko, V., Zivitere, M. and Kostyrko, R. (2020) Role of audit in managing public interest entities. *Financial and credit activity: problems of theory and practice: coll. of science works*. Kharkiv: KHUBS, 3(34), 176-183.

9. EU Directive on disclosure of non-financial diversity information. From Website of Accountancy Europe. Retrieved from: https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/FEE_position_paper_EU_NFI_Directive_final.pdf

10. National provisions (standards) of accounting, Retrieved from: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>

11. International accounting standards, Retrieved from: <https://bukhalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/msfo/msbo-1-podannya-1021217.html>

12. International standard of integrated reporting, Retrieved from: <http://www.theiirc.org>

Стаття надійшла до редакції : 13.06.2022 р.

Стаття прийнята до друку: 30.06.2022 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Прозоров Д. В., Юрченко О. С. Організаційно-методичні засади аудиту інтегрованої звітності підприємств. *Часопис економічних реформ*. 2022. № 2(46). С. 44–51.

